

Naturskyddsföreningen
Västerås

Västerås 2025-08-31

Rabbalshede Kraft AB
Energipark Kranshällarna

Samrådsyttranden skickas till kranshallarna@rabbalshedekraft.se
senast 31 augusti 2025

Naturskyddsföreningen i Västerås har tagit del av samrådshandlingarna för Energipark Kranshällarna och lämnar nedanstående synpunkter. Fortsättningsvis förkortas Naturskyddsföreningen i Västerås enbart som Naturskyddsföreningen.

Naturskyddsföreningen säger ja till solenergi och vindkraft, såvida att den produceras på rätt plats. För att utbyggnaden av förnybar energiproduktion ska ske på ett hållbart sätt är lokaliseringen avgörande. Vindkraft kan orsaka lokal miljöskada och den lokala miljöpåverkan från vindkraften beror på de naturvärdena där den är placerad. Därför kommer Naturskyddsföreningen att lämna in ett fullständigt svar om planen på energiparken Kranshällarna efter att vi har tagit del av naturvärdesinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen som ska genomföras senare i år (Samrådsunderlag s. 27).

För Naturskyddsföreningen är det svårt att uttala sig mer konkret i den nuvarande fasen utan att se mer detaljerade uppgifter om den tekniska konstruktionen och montage av solpanelerna i solcellsparken och av vindkraftverken i vindkraftsparken. Vi avvaktar med vårt svar kring dessa tills vi ser dess planerad konstruktion i relation till naturvärdesinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen. Så länge lämnar Naturskyddsföreningen följande generella synpunkter:

1. OKLART VEM SOM GYNNAS MED DETTA PROJEKT

I samrådsunderlaget tas det upp att elproduktion behövs i hela Sverige: "elproduktionen i den nödvändiga elektrifieringen av Sverige" (Samrådsunderlag s. 7). På ett lokalt informationshäfte som bjöd in till samrådsmötet i Skultuna har Rabbalshede Kraft skrivit: "Vi arbetar för att stärka elproduktionen i södra Sverige" (Skultunabladet nr 6, 2025). I handlingarna står också att den aktuella energiparken kan producera "nästan 30% av elförbrukningen i Västerås kommun" (Samrådsunderlag s. 19).

Det framgår inte tydligt vems el man ska producera och vem som kommer att gynnas med detta projekt. Naturskyddsföreningen anser att det borde stå explicit i handlingarna hur detta eventuella projekt skulle gynna de som bor i närområdet, i synnerhet och västmanlänningarna i allmänhet. Naturskyddsföreningen vill se hur etableringen skulle kunna medföra nytta till lokalområdet och lokalsamhället, särskilt vad gäller biologisk mångfald men även ekonomiskt och socialt.

2. FRILUFTSLIV

Hela planområdet visar höga naturvärden, som utgör ett viktigt inslag för rekreation- och turistområde. I Samrådsunderlag (s. 32) läser man "Genom södra delen av projektområdet går delar av Bruksleden". Det stämmer att projektområdet går en bit in på Bruksleden i södra delen, men det bör sägas tydligt att projektområdet även tangerar Bruksleden några kilometer på västra sidan.

Områden där solceller anläggs kommer att vara inhägnat med stängsel. Det handlar om maximalt 140 hektar (Samrådsunderlag s. 14), något som inte är litet. Med den växande befolkningen i regionen (Västerås Översiktsplan utblick 2070, s. 18) kommer Bruksleden att få en ännu större relevans för medborgarnas rekreation. Bruksleden är en del av Västerås grönblå infrastruktur läser man i Västerås kommande översiktsplan som är på samråd just nu (Västerås Översiktsplan utblick 2070, s. 13).

Men även om de områden med solceller samt batterianläggningen som kommer att vara inhägnade (Samrådsunderlag s. 34) inte kommer in på Bruksleden blir det ändå en inskränkning i västmanlänningars friluftsliv. Länsstyrelsen i Västmanland beskriver denna del av Bruksleden på följande sätt: "Rövals- och Stingsmossen är två stora mossar med skog runt omkring. Här kan du vandra längs Bruksleden och njuta av naturen. Om du har riktigt tur kan du få se och höra orrar här tidigt en vårvintermorgon" (ur Länsstyrelsen i Västmanland, >Naturreservat). Med stor sannolikhet försvinner detta med projektet.

I Översiktsplan för Surahammars kommun 2020–2040 (s. 53), under rubriken "Område för naturupplevelser och friluftsliv" läser man: "I den östra delen av kommunen finns flera större Natura-2000 områden och naturreservat som är viktiga för tätortsnära rekreation och besöksnäring kopplat till naturupplevelser. Genom några av dessa går Bruksleden som också kopplar ihop denna del av kommunen med ett större område för friluftsliv i nordvästra delen". För att behålla detta tillstånd anser Naturskyddsföreningen att projektplanens gräns bör planeras till några kilometer från Bruksleden.

De natur- och kulturvärden i området beskrivs så här av Surahammars kommun: "Rövals- och Stingsmossen utgörs av två högmossar omgivna av blöta partier och fast mark med skog. Det finns en koja att övernatta i med grillplats och utedass. [...] Enda sättet att nå reservatet är att vandra på Bruksleden som går genom reservatet på två olika ställen" (Översiktsplan för Surahammars kommun 2020–2040, s. 54). Detta står på spel om projektet inte drar sig tillbaka några kilometer från Bruksleden och mossen.

3. MARKANVÄNDNING OCH LANDSKAPSFÖRÄNDRING

Det finns fortfarande många obesvarade frågor vad gäller byggnation, vägar, avverkning och påverkan på naturmiljön. Hur kommer landskap och natur att förändras? Hur kommer vägarna inne i planområdet att vara? Asfalterade, cement- eller grusvägar? Storlek på dem? Hur många kilometer av väg totalt? Hur stora kommer cementfundamenten till kraftverken att vara? Naturskyddsföreningen vill se även hur många kilometer nya vägar inne i planområdet kommer att byggas och hur bredda dessa kommer att vara, för att få inblick i antal kvadratmeter ny hårdyta som planeras.

Det framgår inte i handlingarna hur trafiken kommer att påverkas under tiden byggnationen pågår. Man behöver i synnerhet se hur väg U 683 (mellan Skultuna och Ramnäs) och U 681 (Skultunavägen) kommer att påverkas, både vad gäller eventuellt breddning av dem och påverkan på trafik med allt frakt som är tänkt.

Det framgår inte heller om risken för iskast under vinterhalvåret kan bli så långt som att trafikanter på väg U 683 kan träffas av isbitar. Det står bara att det finns ”krav på varningsskyltar med information om risken för iskast i anslutning till vindkraftverk” (Samrådsunderlag s. 34), men det framgår inte tydligt var denna risk finns. Eller kan det även drabba vandrare på Bruksleden?

4. BIOLOGISK MÅNGFALD

Det finns skogar med höga naturvärden i området, även gammelskogar. Det aktuella projektet är en s.k. hybridpark, med både sol- och vindkraft. Det betyder att påverkan på naturen blir förmodligen ännu större än om det vore bara en sorts park.

När det gäller solcellsparken är ett oundvikligt ingrepp att växligheten begränsas för att inte skugga solpanelerna. Dessutom påverkar solcellsparker lokala temperaturer och luftfuktighet. Och för de större solcellsparkerna kan en så kallad värme-ö effekt uppstå. Ett annat ingrepp i naturen är planerna på att hägna in delar av området runt solpanelerna, något som skapar barriärer för vilt. Barriäreffekter och habitatförlust är stora nackdelar med en sådan solcellspark. Den lokala biodiversiteten riskerar att inte bibehållas på den marken som tas i anspråk.

När det gäller vindkraftverken i ett område med känsligt fågelliv är det inte mindre negativt. Vindkraftsparker tillför buller och vibration. Vindkraftverk kan utgöra en fara för fåglar, skriver Naturvårdsverket på sin hemsida. Den negativa påverkan består dels av dödliga olyckor, dels av försämrad eller förstörd livsmiljö. Vad gäller olyckor är rovfåglar mer utsatta att kollidera med rotorbladen, men även måsfåglar och hönsfåglar drabbas. En vindkraftpark kan påverka fåglars tillgång till föda och häckningsplatser negativt. Det finns även studier som visar att fladdermöss är mer sårbara för vindkraftverk än fåglar.

I handlingarna framgår det inte heller om det under driftperioden måste användas belysning, något som kan påverka djurlivet negativt. Naturskyddsföreningen anser att solenergianläggningar och vindkraftverken i första hand ska placeras i redan påverkade miljöer och inte i områden med höga naturvärden.

o o o o o o o o o o

Yttrandet har sammanställts av arbetsgruppen Stadsplanering
Naturskyddsföreningen i Västerås

Med vänlig hälsning
Moa Olivensjö,
ordförande för Naturskyddsföreningen i Västerås
vasteras@naturskyddsforeningen.se
073-808 44 32